

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

27 januari 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR,
LANDBOUW, VISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID
EN RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over functiewijzigingen van gebouwen buiten de geëigende zone

Vraag om uitleg van de heer Christian Verougstraete tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het eventuele doortrekken van de A19 Ieper-Veurne en de bescherming van het archeologisch patrimonium

Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed

Donderdag 27 januari 2005

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.18 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over functiewijzigingen van gebouwen buiten de geëigende zone

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Meyer tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over functiewijzigingen van gebouwen buiten de geëigende zone.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de wijziging van 13 juli 2001 van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening van 18 mei 1999 regelt de functiewijzigingen inzake zonevreemde woningen en gebouwen. Het besluit van de Vlaamse Regering van 28 november 2003 tot bepaling van de toelaatbare functiewijzigingen voor gebouwen, gelegen buiten de geëigende bestemmingszone, bepaalt nader onder welke voorwaarden functiewijzigingen kunnen worden toegestaan. Dit besluit is vooral bedoeld om het bestaande gebouwenpatrimonium in Vlaanderen te valoriseren. Zo wordt de omvorming van bijvoorbeeld een industrieel gebouw naar een handelszaak onder welbepaalde voorwaarden mogelijk in industriegebied.

Toch blijft het in de praktijk moeilijk om oude fabrieken en verlaten sites, op het gewestplan als industriegebied aangeduid maar die voor echte industriële activiteiten niet meer zijn aangewezen, snel

een nieuwe bestemming te geven. De interpretatie van de administratie Stedenbouw leidt soms tot een spanningsveld met de vergunningverlenende overheid.

Voor de bedrijfswereld is het belangrijk dat ze snel rechtszekerheid krijgt bij het nemen van bepaalde beslissingen voor de bedrijfsvoering en aankoop van gebouwen. De mogelijkheden om via het BPA en het RUP bepaalde gebieden of gebouwen een andere bestemming te geven, zijn soms omslachtig. Gebouwen die lange tijd niet worden gebruikt, verloederen heel vlug en verliezen zo de mogelijkheid om op een eenvoudige manier een andere bestemming te krijgen. Een verdere verfijning en explicitering van de voorwaarden tot functiewijziging kunnen leiden tot een soepeler inspelen op de lokale situaties en noden.

Mijnheer de minister, is er reeds een evaluatie gebeurd van het besluit van de Vlaamse Regering betreffende toelaatbare functiewijzigingen voor gebouwen, gelegen buiten de geëigende bestemmingszone? Zo ja, wat zijn de voornaamste vaststellingen? Zo neen, is deze evaluatie niet wenselijk? Op basis van welke criteria beoordeelt de administratie Ruimtelijke Ordening de vergunningsaanvragen voor functiewijzigingen, die op grond van dit besluit moeten worden vergund? Kunnen de voorwaarden tot functiewijziging verder geëxpliciteerd worden, zodat bedrijven bij de bedrijfsvoering beter kunnen inschatten wat de kansen en de mogelijkheden zijn van functiewijzigingen? Is het niet wenselijk om de vergunningverlenende overheid, die veelal het beste de concrete situatie kan analyseren en beoordelen, iets meer autonomie te geven inzake deze beslissing?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, zoals u weet, was er voor 1984 geen vergunningsplicht met betrekking tot gebruikswijzigingen. Deze plicht werd door voormalig minister Akkermans pas ingevoerd via een besluit van 17 juli 1984 in de regelgeving Ruimtelijke Ordening. Het besluit maakte een aantal gebruikswijzigingen vergunningsplichtig. Het voorzag eveneens in de mogelijkheid om deze vergunningen ook voor zonevreemde situaties toe te staan.

Bij besluit van 30 september 1993 werd bepaald dat de gebruikswijzigingen niet langer konden worden toegestaan in gebieden die min of meer overeenkwamen met de huidige ruimtelijk kwetsbare gebieden. Het besluit-Akkermans werd in september 1993 bijgestuurd en deels verengd. In het oorspronkelijke decreet van 18 mei 1999, opgemaakt onder impuls van toenmalig minister Stevaert, werd er slechts voorzien in één toegelaten zonevreemde functiewijziging, namelijk het wijzigen van een hoewoning in een residentiële woning. Dit had voor een deel te maken met de sanering in de landbouwsector.

Beleidsmatig ging men er op dat ogenblik van uit dat de problematiek van de functie- en gebruikswijzigingen moest worden geregeld via planningsinitiatieven. Zoals u en ik ondertussen maar al te goed weten, was dit een iets te voluntaristische en optimistische houding.

Mijnheer De Meyer, op initiatief van de regering werd via het decreet van 13 juli 2001 een oplossing gezocht, waarbij we aan de decreetgever hebben gevraagd de Vlaamse Regering de mogelijkheid te bieden om bij uitvoeringsbesluit bijkomende zonevreemde functiewijzigingen toe te laten. Deze oplossing werd geconcretiseerd via het uitvoeringsbesluit op de toelaatbare functiewijzigingen voor gebouwen, gelegen buiten de geëigende bestemmingszone. Het uitvoeringsbesluit biedt in ieder geval een oplossing aan het meest schrijnende probleem waarmee we tijdens de afgelopen jaren werden geconfronteerd. Ik denk daarbij aan tal van architecturaal waardevolle gebouwen die verkommerden omdat een zinvol hergebruik onmogelijk werd gemaakt.

We hebben in twee stappen gewerkt. Eerst werd de conventie van Granada omgezet. Monumentale gebouwen konden een nieuwe functie krijgen op

voorwaarde dat het monument behouden bleef. Nadien is het besluit gevolgd.

Mijnheer De Meyer, u vraagt me of er reeds een evaluatie is gebeurd van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 november 2003 tot bepaling van de toelaatbare functiewijzigingen voor gebouwen, gelegen buiten de geëigende bestemmingszone. Dat besluit werd – zoals u waarschijnlijk weet – op 10 februari 2004 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd. Het is dus minder dan 1 jaar van kracht. Ik ben een ambitieus minister. Ik ben echter niet van plan om zaken te evalueren die minder dan 1 jaar lopen.

Het zou trouwen niet zo eenvoudig zijn om een dergelijke evaluatie door te voeren. Deze dossiers worden bij AROHM én bij de ROHM-afdelingen momenteel niet apart ingeschreven, bijgehouden of behandeld. Die laatste modaliteit doet evenwel geen afbreuk aan het feit dat er zich op termijn inderdaad een evaluatie van de inhoudelijke bepalingen, vervat in het uitvoeringsbesluit, opdringt. Dit geldt overigens voor elke regelgeving inzake ruimtelijke ordening.

Het geldt zeker voor dit uitvoeringsbesluit, omdat het van bij de aanvang bedoeld is als een soort ‘opbouwbesluit’. Eerst hebben we decretaal een bijzonder beperkte gebruikswijziging toegelaten. Daarna hebben we via een decreet de mogelijkheid geboden om een uitvoeringsbesluit uit te vaardigen. Wat mij betreft, is dat besluit in eerste instantie beperkt ingevuld. Het is niet verstrekkend. Wel werden bepaalde zaken toegelaten. Het spreekt voor zich dat we na verloop van tijd zullen onderzoeken of het besluit verder moet worden uitgebreid. We zullen het dan vanzelfsprekend ook mee evalueren.

Er zijn een aantal noodzakelijke voorwaarden voor het doorvoeren van een ernstige evaluatie met het oog op het bekomen van bruikbare resultaten in functie van een bijsturing. Zo moet men kunnen beschikken over een voldoende groot aantal dossiers én moet de regelgeving lang genoeg van kracht zijn. Op dit moment is niet voldaan aan laatstgenoemde voorwaarde.

De evaluatie is ook niet dringend, aangezien ik geen enkele indicatie heb dat de toepasbaarheid van dit uitvoeringsbesluit problematisch zou zijn, wel integendeel. Het lijkt me dan ook aangewezen

Van Mechelen

enige tijd te nemen vooraleer er wordt overgegaan tot de evaluatie van het besluit. Met het oog op de beleidsbrief die moet worden ingediend bij de begroting 2006 kan daartoe een eerste aanzet worden gegeven.

De criteria die worden gehanteerd bij de toepassing van het besluit zijn opgenomen in het besluit zelf en in de nota aan de Vlaamse Regering, die bij het besluit was gevoegd. Beide stukken zijn terug te vinden op de website van mijn administratie, www.ruimtelijkeordening.be. Ik heb voor deze commissie de nieuwe coördinatie van de uitvoeringsbesluiten RO meegebracht.

Artikel 1 van het besluit bevat een aantal definities over gebouwencomplexen, gebouwengroepen, ruimere omgeving, industriegebied in de ruime zin, enzovoort. Artikel 2 stipuleert een aantal algemene randvoorwaarden. Het moet gaan om bestaande, niet-verkrotte, hoofdzakelijk vergunde of vergund geachte gebouwen. De artikelen 3 tot 9 sommen de mogelijke functiewijzigingen op. Waar mag bijvoorbeeld een woning worden omgevormd? Wat zijn complementaire functies? Artikel 11 tot slot stipuleert een aantal aandachtspunten waarmee rekening moet worden gehouden bij het maken van de afweging. Als een gebouw een nieuwe functie krijgt, dan moet op voorhand worden onderzocht wat bijvoorbeeld de mobiliteitsimpact is voor de verwachte bezoekers of gebruikers van het gebouw.

U vraagt of de voorwaarden verder kunnen worden geëxpliciteerd, zodat bedrijven bij de bedrijfsvoering beter kunnen inschatten wat de kansen en de mogelijkheden zijn van het uitvoeringsbesluit op de functiewijzigingen. De voorwaarden zijn reeds zeer uitvoerig opgesomd in het besluit zelf. Ik zie bijgevolg niet de noodzaak tot verdere verduidelijking. Ik ben wel bereid om bij de beleidsbrief 2006 na te kijken of dit nodig is.

U weet dat ik een grote voorstander ben van een grotere autonomie voor de gemeenten bij het realiseren van hun vergunningenbeleid. Wij zijn daar in de vorige legislatuur trouwens reeds heel ver in gegaan. Op dit ogenblik is ongeveer 40 percent van de bouwvergunningen die betrekking hebben op het bouwen of verbouwen van eengezinswoningen vrijgesteld van het advies van de gemachtigd of de

stedenbouwkundig ambtenaar.

Het is uiteraard de bedoeling dat de gemeenten voldoen aan vijf basisvoorwaarden voor ze de volledige autonomie krijgen over het vergunningenbeleid: plannenregister, register onbebouwde percelen, vergunningenregister, goedgekeurd gemeentelijk ruimtelijk structuurplan, stedenbouwkundig ambtenaar. De Vlaamse administratie beperkt zich dan tot de kwaliteitscontrole. De gemeente die haar huiswerk heeft gemaakt, mag wat mij betreft met genoeg de opdracht van de Vlaamse administratie overnemen, meer bepaald het adviseren van dit soort bouwvergunningen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de minister, de wijze waarop bij de uitvaardiging van het besluit de communicatie is gevoerd en geïnterpreteerd door veel mensen, heeft een hoger verwachtingspatroon gecreëerd dan wat vandaag in de praktijk mogelijk is. Ik zal u te gelegener tijd een aantal concrete voorbeelden bezorgen.

Minister Dirk Van Mechelen: Dit was een opbouwbesluit. Met andere woorden, wat nu mogelijk is door dat besluit, is volgens mij klaar en duidelijk. Alleen zijn er mensen die een stap verder willen gaan. We zullen ons politiek moeten beraden over de gevallen waarin we een stap verder willen gaan. Met mijn toenmalige coalitiegenoten verschilde ik daar soms van mening over. Het besluit op de functiewijziging was een van de grote troeven in wat ik de warme sanering van een bepaalde sector in de landbouw noem.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Christian Verougstraete tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het eventuele doortrekken van de A19 Ieper-Veurne en de bescherming van het archeologisch patrimonium

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Verougstraete tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Ruimtelijke Ordening, over het eventuele door-

Voorzitter

trekken van de A19 Ieper-Veurne en de bescherming van het archeologisch patrimonium.

De heer Verougstraete heeft het woord.

De heer Christian Verougstraete: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het aanslepende A19-dossier kwam opnieuw in de actualiteit naar aanleiding van de voorstelling op 22 december 2004 in het Esenkasteel te Diksmuide van de studie over de verbinding Ieper-Veurne, uitgevoerd in opdracht van de Mobiliteitscel van het departement LIN.

Deze studie had vooral tot doel een ruimtelijk streefbeeld voor de verbinding op te stellen en de nodige input te geven voor de andere noodzakelijke processen zoals de opmaak van een MER en een RUP.

In augustus 2003 gebeurde reeds een kentekenonderzoek met het oog op het verzamelen van verkeersgegevens voor deze studie. De streefbeeldstudie zou rekening moeten houden met de resultaten van het archeologisch onderzoek van het Instituut voor het Archeologisch Patrimonium, in het gebied op en rond het eventuele tracé tussen Sint-Jan en Steenstrate, waarvan een gedeelte bekend staat als Pilkem Ridge. Vandaag is het IAP bekend onder zijn nieuwe naam Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed of VIOE.

In april 2002 kreeg het Instituut voor het Archeologisch Patrimonium een speciale opdracht van toenmalig minister Van Grembergen om een gedetailleerde archeologische evaluatie uit te voeren op het terrein van de geplande verlenging of het gewesttracé van de A19.

Ondertussen is het eerste rapport van het VIOE aan de minister bezorgd. Het gebied werd onderzocht op basis van de fysieke kwaliteit, de inhoudelijke kwaliteit en de belevingswaarde. Volgens het VIOE is de bewaringstoestand in het volledige gebied ongelijk en is een eenduidige evaluatie bijgevolg niet mogelijk. Precies op het gewesttracé blijkt er een goede bewaring te zijn.

Het onderzoek concentreerde zich de voorbije twee jaar vooral op en rond de eerste twee kilometer van het gewestplantracé, in het gebied dus

van de zogenaamde kleine Ieperboog. De site van de kleine Ieperboog wordt zonder meer als archeologisch waardevol beschouwd. Men ziet daar bijvoorbeeld zeer goed de historische evolutie van de loopgraven en treft er ook allerlei andere zaken aan zoals depots, munitiekisten, enzovoort. Er zijn ook verscheidene geraamten aangetroffen die antropologisch werden onderzocht. Tot aan Boezinge is de waarde van de ondergrond zeer hoog. Het VIOE vermoedt zelfs dat de structuren langs het volledige tracé, tot in Steenstrate dus, vrij intact zijn.

Er zijn opgravingen gestart ten noorden van Boezinge, richting Steenstrate dus, wat een andere frontlijn is. Met andere woorden, de zogenaamde ensemblewaarde van het gebied is zeer hoog en een verstoring is dan ook niet wenselijk, aldus het VIOE.

Wat de representativiteit betreft, vormt het archeologisch patrimonium een belangrijke wetenschappelijke aanvulling op de kennis van de Eerste Wereldoorlog. De belevingswaarde van het gebied is zeer hoog want het landschap is bijna perfect bewaard. Het VIOE verwijst ook naar de internationale waarde van het gebied dat vooral voor de Britten een zeer hoge emotionele waarde heeft.

Monumenten en Landschappen sluit zich volgens de ambtenaar die bevoegd is voor het archeologisch erfgoed in West-Vlaanderen, aan bij de visie van het VIOE en wil eveneens het landschap intact houden. Monumenten en Landschappen zou de minister zelfs adviseren tot de opmaak van een gewestelijk RUP voor de gehele Ieperboog. Dit zou betekenen dat aan de economische finaliteit van Ieper en omgeving vooral een specifiek toeristisch-recreatieve invulling zou worden geven, met name via een verdere verfijning en uitwerking van het zogenaamde oorlogstoerisme. De uitbreiding van de huidige bedrijvenzone Ieperleekanaal in Ieper zou onmogelijk worden omdat de zone op archeologisch waardevol terrein gelegen is.

Nu reeds blijkt dat in bepaalde BPA's geen rekening is gehouden met de archeologische waarde van het gebied. Het is duidelijk dat het debat over het al dan niet doortrekken van de A19 heel wat verborgen agenda's bevat. Het maakt deel uit van het globale debat over de aanwezigheid van waardevol archeologisch patrimonium in de streek rond Ieper. De visie daarover impliceert de visie over de economische ontwikkeling van de streek.

Verougstraete

Op 26 november 2001 ondertekenden sp.a en de VLD nochtans een politiek akkoord over de doortrekking van de A19, het zogenaamde Westhoek-Menshoekpact. De krachtlijnen van dit politiek akkoord waren de volgende. Het oorspronkelijke tracé van de A19 dat werd vastgelegd in het westplan, zou volledig worden geschrapt. Het oorspronkelijke tracé van de A19 liep door de komgronden van Lampernisse, maar dit gebied is geklasseerd en beschermd en valt onder een habitatrictlijn. De A19 zou wel worden doorgetrokken tot in Steenstrate, waarbij een definitief tracé – gezien het doorsnijden van het gebied Pilkem Ridge – nog moest worden bepaald. Dit definitief tracé zou worden bepaald via een streefbeeldstudie en een MER.

Via de aanleg van een nieuwe verbindingsweg zou dan een verbinding worden gemaakt met de N8, dit tussen Woesten en Oost-Vleteren. Dit zou een autoweg primair II worden. Ook voor deze verbindingsweg zou een streefbeeldstudie en MER worden opgemaakt. Daarbij zou men naar de meest geschikte oplossingen voor de dorpskernen van Oost-Vleteren en Hoogstade zoeken. Vanaf dit aanknopingspunt tussen Woesten en Oost-Vleteren zou de N8 worden aangepast tot aan de A18 in Veurne, waarbij het lokaal verkeer zou worden gescheiden van het doorgaand verkeer. De N8 zou daardoor opnieuw een primaire weg worden van categorie II, met tweemaal één of tweemaal twee rijstroken. Daarnaast zouden er parallelle, gescheiden rijbanen komen voor het lokaal landbouwverkeer en voor erffuncties. De gelijkgrondse kruispunten zouden worden weggewerkt.

Tegelijkertijd zou volgens dit paarse akkoord het RSV worden aangepast, want de N8 tussen Ieper en Veurne werd in het RSV niet geselecteerd als primaire weg. De categorisering van de weg zou bijgevolg wijzigen.

Ten slotte verscheen eind december 2004 in de pers dat Vlaams minister van Openbare Werken Peeters aan een zogenaamd streekbeeldprotocol werkt. Daarbij zouden archeologisch waardevolle gebieden of landschappen zoals Pilkem Ridge zo veel mogelijk worden gemeden bij infrastructuurwerken. Ook dit is een indicatie dat de Vlaamse Regering ervoor lijkt te opteren om de A19 tussen Sint-Jan en Steenstrate niet door te trekken. Tijdens de

presentatie van de studie van de Mobiliteitscel van het departement LIN werd uitgekapt met twee alternatieve scenario's voor de doortrekking.

Beschikt u over het rapport van het VIOE? Wat is uw reactie op de voorlopige resultaten van het archeologisch onderzoek op Pilkem Ridge? Neemt u het advies van uw administratie Monumenten en Landschappen in overweging? Wilt u via een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan het archeologisch waardevolle landschap van verstoring vrijwaren? Past dit in uw ruimtelijke visie op de economische ontwikkeling van de streek? In welke mate bent u op de hoogte en betrokken bij het streekbeeldprotocol dat de minister van Openbare Werken wenst uit te werken?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Ik sluit me aan bij de vraagsteller. Ik wil enkele algemene bedenkingen weergeven. Ik heb me pas sinds kort over dit dossier gebogen. Ik heb nog niet alle technische details onder de knie. Over de grote contouren is me wel een en ander duidelijk geworden.

Het A19-dossier sleept al 40 jaar aan. Een definitieve beslissing lijkt me echt wel dringend. De tijd van de studies, plannen en rapporten heeft lang genoeg geduurd. De mensen en de bedrijven in de Westhoek hebben recht op een definitieve oplossing. Voor mijn fractie is het onbegrijpelijk dat het Westhoek-Menshoekpact nu op de helling wordt gezet. Dit pact kon steunen op een brede maatschappelijke consensus zoals de heer Verfaillie in de commissie voor Openbare Werken vaak zei, en op instemming van een groot deel van de politieke wereld. Uit diezelfde bespreking van afgelopen dinsdag en uit de krantenberichten kunnen we duidelijk afleiden dat de meerderheid in het Vlaams Parlement geen consensus meer heeft over de A19 en Pilkem Ridge.

Mevrouw Demeulenaere en enkele andere lokale VLD'ers blijven verwijzen naar de A19 zoals hij 40 jaar geleden – als het linkerbeen van de West-Vlaamse autowegendriehoek – werd ontworpen, terwijl iedereen beseft dat deze radicale doortrekking geen enkel maatschappelijk draagvlak heeft en gewoon onmogelijk is.

Voor de heer Verfaillie van CD&V is het mobiliteitsprobleem van de N8 prioritair en is de ver-

Sintobin

binding van Ieper naar Steenstrate een nutteloze operatie. Hij vindt een doortrekking van de A19 helemaal niet nodig. Minister-president Leterme heeft dan weer een andere mening. Ik vermoed dat er binnen CD&V tegenstrijdige standpunten zijn.

De heer Loones van de N-VA zit blijkbaar op dezelfde golflengte als het advies van Westtoer dat de volledige bescherming van het erfgoed en het frontlandschap van de Eerste Wereldoorlog vraagt. Westtoer vraagt met nadruk om één van de belangrijkste oorlogssites uit die oorlog, Pilkem Ridge, een sluitende planologische bescherming te geven.

De heer Bossuyt van sp.a vindt dat er sinds het Westhoek-Menshoekpact heel wat veranderd is op het terrein, en dat nog eens nieuwe studies nodig kunnen zijn. De minister-president ten slotte blijft, zoals wel vaker bij netelige dossiers, vrij vaag maar zegt ook dat de tijd van studies en plannen voorbij is en dat hij werk wil maken van een duurzame oplossing.

De toekomst van het slagveld Pilkem Ridge maakt de minister-president ondergeschikt aan het belang van de verkeersleefbaarheid van de dorpskernen in Ieper en Veurne. Uit dit alles kan ik maar één ding afleiden, en dat is dat de meerderheid – ik zou bijna zeggen ook in dit dossier – hopeloos verdeeld is.

Net zoals in de Commissie voor Openbare Werken wil ik hier krachtdadig alle insinuaties bestrijden als zou het Vlaams Belang geen respect hebben voor de gestorven soldaten uit de Eerste Wereldoorlog en voor het oorlogsverleden in onze streek. Wij hechten daar wel degelijk heel veel belang aan. We zijn echter net zoals de voorzitter van het Ja-A19-comité van mening dat het historische belang van Pilkem Ridge zwaar overroepen wordt. Ongetwijfeld speelt hier zeker de invloed van Buckingham Palace en de Britse tabloids in mee, om nog maar te zwijgen van het lobbywerk van de conservator van het In Flanders Fields Museum.

Het Vlaams Belang pleit ook in dit dossier voor een zeker realisme. We kunnen onmogelijk elke morzel grond in de Westhoek beschermen die ook maar iets te maken heeft met Wereldoorlog I. Dan kunnen we er evengoed een omheining rond zetten en er een soort reservaat of Bokrijk van maken. Als argument voor de totale bescherming van Pil-

kem Ridge wordt ook de economische impact van het zogenaamde battlefieldtoerisme aangehaald. Ook het Vlaams Belang is zich daar terdege van bewust.

Mijnheer de minister, ik wil ook graag weten of uw antwoord het standpunt is van de hele Vlaamse Regering en gedragen wordt door de Vlaamse meerderheid.

De voorzitter: Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Mijnheer de voorzitter, ik was eigenlijk niet van plan om me te mengen in deze discussie. Die is dinsdag uitgebreid gevoerd. De heer Sintobin legt me nu echter woorden in de mond. Ik heb hier het verslag. Ik heb er toen ook al op gewezen dat ik het niet had over het plan dat 40 jaar geleden voorlag, maar wel over het Westhoek-Menshoekpact. Dat wil ik nogmaals beklemtonen. Om een einde te maken aan al dat gebakkelei hierover: waarom misschien eens niet een referendum organiseren over de A19 onder de inwoners van de Westhoek? Dan kunnen die mensen zich misschien eindelijk eens uitspreken daarover. Ik weet dat niet alle fracties het ook daarmee eens zullen zijn, maar het is toch een poging waard (*gelach*).

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer de voorzitter, we kunnen misschien eens vragen aan de leden van spirit wat ze vinden van een referendum. (*Gelach*)

Sinds dinsdag heb ik geprobeerd contact op te nemen met Buckingham Palace, maar dat is me niet gelukt. Ik ken hun visie dus niet. De vraag ging over de historische waarde van Pilkem Ridge. Plots duikt dan de A19 hier weer op. We kunnen het debat van dinsdag helemaal opnieuw voeren.

Mijnheer Sintobin, ik val van de ene verbazing in de andere. U zegt dat ik een pleidooi heb gehouden voor het uitvoeren van het Westhoek-Menshoekpact. Dat heb ik althans zo begrepen. Tegelijk zegt u dan weer dat er grote verdeeldheid is binnen CD&V omdat ik me daartegen zou verzetten. U verwijst naar uitspraken van de minister-president terzake. Ik wil u geruststellen: er is binnen mijn partij geen onenigheid. Integendeel, er is grote eensgezindheid.

Verfaillie

Ik kan alleen maar binnen uw eigen partij verdeeldheid vaststellen. Een jaar of twee geleden nam ik deel aan een debat waarbij een van uw partijgenoten, meer bepaald federaal volksvertegenwoordiger Bultinck, aanwezig was. Hij heeft toen brandhout gemaakt van het Westhoek-Menshoekpact. Ik begrijp het nu helemaal niet meer.

U moet niet trachten de hete aardappel naar ons door te schuiven. Bij CD&V zitten we op dezelfde golflengte. We vinden verkeersleefbaarheid heel belangrijk voor de mensen. U houdt er echter een heel andere visie op na dan uw partijgenoot 2 jaar geleden.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, het dossier van de A19 is me al 6 jaar vrij goed bekend, en dat in tegenstelling tot het nieuwe lid. Het is een van de missing links in Vlaanderen. Het doet me in hoge mate denken aan de problematiek van de verbinding tussen de Liefkenshoektunnel en de E17. Zo zijn er nog een aantal missing links in dit land waarover men lokaal niet tot eensgezindheid komt, met alle gevolgen van dien. Dat heeft een weerslag in Brussel.

Eertijds heb ik op basis van planologische voorbereidingen aan de heer Van Grembergen, die toen bevoegd was voor Monumenten en Landschappen, gevraagd of het niet verstandig zou zijn om, alvorens we een planologische beslissing zouden nemen, een archeologisch onderzoek te laten verrichten. Wie mijn opleiding kent, weet dat er me veel aan gelegen is dat we geen domme dingen zouden doen op het terrein, de emotionele waarde van de hele streek kennende. We moeten dus wikken voor we in dit dossier beschikken.

Het antwoord dat ik – tegen mijn gewoonte in – ga voorlezen, is uitgeschreven en doorgepraat met minister Peeters en de minister-president. Het antwoord heeft dus de goedkeuring van de Vlaamse Regering.

In antwoord op uw eerste deelvraag kan ik u mededelen dat het eindrapport van het archeologisch onderzoek, uitgevoerd door het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed, me in de tweede helft

van de maand december werd overgemaakt, samen met het door u vermelde advies van de afdeling Monumenten en Landschappen.

U begrijpt ongetwijfeld dat ik dit rapport grondig wil bestuderen vooraleer ik hierover ook maar enige concrete beleidsuitspraak kan of wil doen, temeer omdat het een problematiek betreft die de beleidsdomeinen Ruimtelijke Ordening en Monumenten en Landschappen, waarvoor ik zelf bevoegd ben, ruim overstijgt. Dat is trouwens al gebleken in de verschillende commissies.

In feite heeft deze problematiek repercussies op tal van beleidsdomeinen: Economie, Toerisme, Landbouw, Milieu, Openbare werken, Ruimtelijke Ordening en Monumenten en Landschappen. Dit is dus een bijzonder complex dossier en een materie waarover noodzakelijkerwijze één totaalstandpunt dient te worden ingenomen door de volledige Vlaamse Regering, waarbij de voorafgaande coördinatie tussen de diverse beleidsvelden logischerwijze het best kan geschieden door de minister-president, die uit deze regio afkomstig en dus zeer goed vertrouwd is met de problematiek.

In haar advies stelt Monumenten en Landschappen verschillende denksporen voor om met het archeologisch waardevolle karakter van dit gebied om te gaan. Het lijkt me inderdaad aangewezen dat deze denksporen worden ingebracht als sectorale benaderingswijze binnen het coördinatieplatform onder het voorzitterschap van de minister-president. Ongeacht de vraag welke sporen daadwerkelijk worden gevolgd, lijkt het mij in ieder geval noodzakelijk om deze problematiek op een geïntegreerde en vooral een gebiedsgerichte wijze aan te pakken. Enkel op deze manier kunnen de specifieke knelpunten en potenties van dit gebied gericht worden aangepakt.

Zoals u ongetwijfeld weet, loopt er momenteel een pilootproject voor de afbakening van de natuurlijke en agrarische structuur op Vlaams niveau via een dergelijke gebiedsgerichte en geïntegreerde benadering. Dit werd al besproken in deze commissie. Thans wordt, in overleg met gemeenten, provincies en de verschillende ruimtegebruikers, voor de regio Kust-Polders-Westhoek een ruimtelijke visie opgesteld die de krachtlijnen voor de opmaak van de concrete afbakeningsplannen vastlegt. In bijkomende orde kan worden nagegaan op welke wijze de landschappelijke en archeologische aspecten

Van Mechelen

ten van dit gebied in overweging kunnen worden genomen in deze gebiedsgerichte aanpak.

U stelde me de vraag of dit past in mijn ruimtelijke visie op de economische ontwikkeling van de streek en of ik op de hoogte ben van het Streekbeeldprotocol. Feit is dat het grote voordeel van een gebiedsgerichte en geïntegreerde aanpak erin bestaat dat er zo een ruimtelijke visie kan worden ontwikkeld waarbij zo veel mogelijk wordt gestreefd naar een optimaal evenwicht tussen verschillende functies en behoeften. Naast de landschappelijke en archeologische waarde van deze omgeving, zijn andere aspecten, zoals een kwalitatieve leefomgeving, verkeersleefbaarheid en economische ontwikkeling uiteraard net zozeer van belang.

Een eerste waardevolle poging in deze context was het zogenaamde Westhoek-Menshoekpact. Het is evident dat dit pact moet worden getoetst aan nieuwe inzichten, zoals onder meer het eindrapport van het archeologisch onderzoek, de streekbeeldstudie in opdracht van de mobiliteitscel en andere rapporten terzake. Anderzijds mag het duidelijk zijn dat de radicale doortrekking van de A19, zoals die vele tientallen jaren geleden naar voren werd geschoven, thans niet meer in overweging valt te nemen.

Ik pleit ervoor om over dit onderwerp een breed draagvlak te creëren, waarbij heel wat actoren zullen worden geconsulteerd. Dan denk ik aan mijn eigen administratie, en dan zowel aan Ruimtelijke Ordening, Ruimtelijke Planning en Monumenten en Landschappen, aan Aminal, meer specifiek de MER-cel en de afdelingen Bos en Groen en Land en Natuur, aan de administratie Wegen en Verkeer, de afdeling Europa Economie, het Instituut voor het Archeologisch Patrimonium, het Instituut voor Natuurbehoud, de Vlaamse Landmaatschappij, De Lijn, het Westhoekoverleg, de provincie West-Vlaanderen, de Kamer van Koophandel en, ten slotte, aan alle betrokken gemeenten in het bijzonder.

De verschillende oplossingsvarianten voor de verbinding Ieper-Veurne moeten dan ook in functie van diverse aspecten worden afgewogen. Dan denk ik aan een landschapsbeschrijving, bestaande uit juridisch-beleidsmatige aspecten, aan landschaps-

kenmerken, bodemgebruik en ontsluiting van landbouwgebieden, cultuurhistorische en archeologische bijzonderheden en natuurlijke kenmerken. Daarnaast zijn van belang: de verkeersleefbaarheid voor de omgeving, inclusief de geluidskenmerken; de verkeersintensiteiten, zowel in de avondspits als tijdens toeristische piekmomenten; het algemeen ruimtegebruik op basis van de verschillende menselijke activiteiten en de economische ontwikkeling van de streek, met bijzondere aandacht voor de toeristische ontwikkeling.

Als we deze elementen samenbrengen in één coördinatieplatform en ze tegen elkaar afwegen – wat de enige zinvolle aanpak is van dit dossier –, kunnen we tot conclusies komen.

Ik nam hierover vanzelfsprekend reeds contact op met minister-president Leterme. Tijdens de vorige legislatuur was ik als minister van Ruimtelijke Ordening de stuwende kracht in dit dossier. Nu het bijkomende advies van het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed ter beschikking is, en rekening houdend met de inspanningen van AWV, kunnen we het overleg een niveau hoger tillen. Het is de bedoeling dat minister-president Leterme op korte termijn een coördinatievergadering belegt, waarbij de sectorale voorstellen aan bod komen en waar een tijds kader zal worden opgesteld om de problematiek van de A19 aan te pakken.

Vorige week heb ik van minister-president vernomen dat hij het idee heeft deze problematiek in twee fasen aan te pakken. De eerste fase heeft betrekking op het deel van het tracé waarover weinig discussie is, en waar dus vooruitgang kan worden geboekt. Ten tweede zal tijdens deze legislatuur planologisch, geïntegreerd en gebiedsgericht nagekeken worden wat de mogelijke oplossing is, rekening houdend met alle gevoeligheden en mogelijkheden. Ook die knoop willen we tijdens deze legislatuur doorhakken, om te komen tot de integratie van de A19.

De voorzitter: De heer Verougstraete heeft het woord.

De heer Christian Verougstraete: Mijnheer de minister, u hebt meer uitleg gegeven dan minister Peeters, die zich op de vlakte hield.

Verougstraete

Ik noteer dat u tijdens deze legislatuur werk wilt maken van het dossier, en dat u de doortrekking van de A19 verwerpt. Ik hoop dat er binnen afzienbare een oplossing zal komen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.01 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP: Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN: Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

